

فرشاد گلزاری

تشدید نگرانی منطقه‌ای و فرمانطقه‌ای از تبادل آتش میان نظامیان سودان؛

خارطوم در محاصره جنگ ژنرال‌ها

آوریل سال ۲۰۱۹ میلادی بدون شک برای بسیاری از شهروندان سودانی تازمانی که در این کشور نفس می‌کشند از یاد نخواهد رفت؛ چرا که در این مقطع زمانی نه تنها شهروندان این کشور، بلکه رسانه‌ها و سیاستمداران دنیا شاهد سقوط کسی بودند که روزی حرف او نه تنها در خارطوم، بلکه در تمام آفریقا و خاورمیانه به عنوان یکی از رهبران سیاسی تاثیر گذار منطقه، مهم قلمداد می‌شد.

سخن از «عمر البشیر» است؛ مردی که از اواخر دهه ۸۰ میلادی و دقیقاً زمانی که یک سرهنگ ارتش بود دست به کودتا زد و سپس در طول حکمرانی حدود ۳۰ ساله خود بر سودان تا جایی از مکتب توتالیتار یسم تبعیت کرد که دیوان کفیری بین المللی او را به دلیل نقش مستقیمش در کشتار دارفور مورد تعقیب قرار داد.

رزومه عمر البشیر شخصی را معرفی می‌کند که ریشه نظامی دارد اما در تفکراتش رد پای سیاست‌های یک جانبه‌گرایانه دیده می‌شود که از این رهگذر توانسته است سودان را اداره کند. اینکه او یک روز حامی اخوان المسلمین بود و روز دیگر تلاش داشت تا هر چه سریعتر و عمیق‌تر خود را به عربستان سعودی نزدیک کند، موضوعی است که ریشه آن در سیاست نهفته شده و امر بعید به نظر نمی‌رسد.

در این بین آنچه اهمیت دارد سقوط عمر البشیر است؛ به گونه‌ای که همان عربستان سعودی که سال‌ها او را زیر چتر خود قرار داده بود، با کمک اماراتی‌ها و به وسیله نظامیان سودان از کرسی قدرت بر زیر کشید و اوضاع تا جایی برای او بحرانی شده که نظامیان این کشور در ۱۱ فوریه ۲۰۲۰ موافقت کردند عمر البشیر را به دیوان کفیری بین‌المللی مستقر در لاهه هلند تحویل دهند!

برگشتن ورق سیاست و قدرت در سودان علیه عمر البشیر به این معنا بود که برای ریاض و ابوظبی استفاده خاصی ندارد و نظامیان این کشور تحت

عنوان «شورای حاکمیتی سودان» افسار قدرت را در دست گرفتند. نکته قابل توجه این است که اساساً کشورهای آفریقایی از گذشته تاکنون به صورت مستقیم یا غیرمستقیم در دست نظامیان بوده و تمام این «بازیگران یونیفرم‌پوش» هم در پشت صحنه در حال خدمات گرفتن و سرویس دادن به دولت‌های خارجی هستند. جغرافیای آفریقا به دلیل نفوذ

از زمانی که عمر البشیر به کنار زده شد، سودان شاهد حکمرانی نظامیان بوده و بهر غم شعارهایی که از سوی آنها مبنی بر تدوین قانون اساسی مستقل و تحویل حکومت به غیر نظامیان داده می‌شد، هنوز هیچ گامی در جهت تحقق این شعارها برداشته نشده است

کشورهای عربی، غربی و حتی شرقی یک جغرافیای چند پاره به حساب می‌آید و همین موضوع مانع از مستقل شدن آنها شده است. نفوذ کشورهای عربی مانند عربستان و امارات در شمال و شاخ آفریقا باعث شده تا این منطقه به یک زمین رقابت میان اعراب و غربی‌ها تبدیل شود و سودان دقیقاً یکی از همین نقاط است. از زمانی که عمر البشیر به کنار زده شد، سودان شاهد حکمرانی نظامیان بوده و بهر غم شعارهایی که از سوی آنها مبنی بر تدوین قانون اساسی مستقل و تحویل حکومت به غیر نظامیان داده می‌شد، هنوز هیچ گامی در جهت تحقق این شعارها برداشته نشده است.

نبرد در خارطوم بر سر قبضه قدرت
با اینکه حدود ۵ سال از سقوط عمر البشیر و استقرار نظامیان در خارطوم می‌گذرد؛ وقایع روزهای اخیر در خارطوم به خوبی نشان می‌دهد

که نشان آن را می‌توان بیابیه وزارت خارجه سودان دانست چرا که دستگاه دیپلماسی این کشور روز گذشته و در ادامه درگیری‌ها در بیابیه اعلام کرد که نیروهای واکنش سریع مسئول حمله به هواپیمای مسافربری عربستان در فرودگاه خارطوم هستند و حتی گزارش شده که چندین اربابه تانک در خارطوم و در روند درگیری‌ها منفجر شده است.

فارغ از این موضوعات علاوه بر آنکه شورای امنیت سازمان ملل تحریم‌های سودان را تمدید کرد، روز گذشته (یکشنبه) آنتونی بلینکن، وزیر خارجه آمریکا در کنفرانس مطبوعاتی اظهار کرد آمریکا، امارات و عربستان توافق کردند که طرف‌های درگیر در سودان باید فوراً و بدون هیچ پیش شرطی درگیری‌ها در این کشور را متوقف کنند.

این دقیقاً همان نفوذ کشورهای خارجی در جغرافیای آفریقا است که حالا به صورت کلی در حال نمایان شدن است. ارزش سودان برای بازیگران دخیل در آفریقا صرفاً به اعراب و کشورهای غربی خلاصه نمی‌شود بلکه اسرائیل هم در خصوص این کشور نظرات و نگاه خاص خود را دارد. دیروز و درست در زمانی که درگیری میان نظامیان سودان رو به افزایش بود، موساد به عنوان دستگاه جاسوسی اسرائیل با صدور بیانیهای اظهار کرد آنچه در سودان رخ می‌دهد درگیری داخلی بر سر قدرت است و هرگز بر روابط با اسرائیل تاثیر نخواهد گذاشت.

این دقیقاً همان واقعیت صحنه سیاست در خارطوم است که حالا کشورهای عربی را به قدری ترسانده که حمد بن جاسم آل ثانی، نخست‌وزیر پیشین قطر در توییتر خود از اتحادیه عرب خواست برای توقف این تنش‌ها مداخله کنند. درگیری در سودان در واقع اختلاف دو ژنرال ارتش این کشور (البرهان و حمیدتی) بر سر ادغام نیروهای واکنش سریع در ساختار و بدنه ارتش بوده است. این دو در توزیع قدرت پس از عمر البشیر باران صمیمی محسوب می‌شدند، اما حالا اختلاف بر سر منافع باعث شده تا ژنرال‌ها در خارطوم به جان یکدیگر بیافتند.

درگیری در سودان در واقع اختلاف دو ژنرال ارتش این کشور (البرهان و حمیدتی) بر سر ادغام نیروهای واکنش سریع در ساختار و بدنه ارتش بود که حالا به جنگ ملی تبدیل شده است

مقرر در استان‌های دیگر مسلط شده‌اند. سخنگوی ارتش سودان هم بلافاصله اعلام کرد درگیری‌ها همچنان در مناطق استراتژیک در جریان است و نیروهای واکنش سریع به هیچ مقری مسلط نشده‌اند. حوالی ساعت ۵ بعدازظهر به وقت خارطوم اسکای نیوز عربی از تسلط نیروهای واکنش سریع بر فرودگاه خارطوم خبر داد و تبادل آتش ادامه داشت.

در این میان درگیری‌ها به جایی کشیده شد که طرفین از تسلیحات سنگین علیه یکدیگر استفاده کردند

جهان نما

خیز برلین برای گذار از انرژی فسیلی؛ آلمان آخرین نیروگاه‌های هسته‌ای خود را تعطیل کرد

آلمان آخرین راکتور هسته‌ای تامین برق خود را برای همیشه خاموش کرد و به جای آن نیروگاه‌های ذغال سنگ را تقویت خواهد کرد. به گزارش الجزیره، برلین قصد دارد سه راکتور هسته‌ای خود را برای همیشه از مدار فعالیت خارج کند. گفته شده این سه راکتور هسته‌ای آخرین راکتورهای هسته‌ای آلمان هستند که از مدار فعالیت خارج و برای همیشه خاموش خواهند شد. در حالی که بسیاری از کشورهای غربی در حال افزایش سرمایه‌گذاری در انرژی اتمی برای کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای خود هستند، آلمان در حال پایان دادن به عصر هسته‌ای خود است.

ایمن تصمیم آلمان پس از سال‌ها اختلاف نظر داخلی صورت می‌گیرد. پس از فاجعه برای تأسیسات هسته‌ای فوکوشیما ژاپن در سونامی سال ۲۰۱۱، آلمان متعهد شد که انرژی هسته‌ای را برای همیشه کنار گذارد، اما جنگ اوکراین باعث شد آلمان واردات سوخت فسیلی از روسیه را متوقف کند و کمبود سوخت فسیلی برای نیروگاه‌ها باعث شد تا برنامه آلمان برای کنار گذاشتن انرژی هسته‌ای از سال گذشته به سال جاری به تعویق افتد.

ارتش روسیه ۲۴ فوریه گذشته (۵ اسفند ۱۴۰۰) «عملیات نظامی ویژه» خود را در شرق اوکراین آغاز کرد. آمریکا و کشورهای غربی برای مقابله با پیشروی ارتش روسیه در اوکراین، ضمن ارسال انواع تسلیحات پیشرفته به ارتش اوکراین، تاکنون تحریم‌های زیادی علیه روسیه اعمال کرده‌اند. این تحریم‌ها باعث شد تا کشورهای اروپایی بویژه آلمان که وابستگی بسیاری زیادی به منابع سوخت و انرژی وارداتی از روسیه داشتند، به شدت با کمبود منابع تأمین انرژی روبرو شوند.

کمبود انرژی در نتیجه جنگ اوکراین باعث شد تا تعطیلی نیروگاه‌های هسته‌ای در آلمان به تعویق افتد و اکنون آلمان گفته است که آمادگی تعطیلی نیروگاه‌های هسته‌ای را به صورت دائمی دارد. «استفی لمکه»، وزیر محیط زیست آلمان که این هفته پیش از نشست گروه ۷ در دیدن نیروگاه آسیب دیده هسته‌ای ژاپن رفته بود، گفته است: «خطرات انرژی هسته‌ای در نهایت غیرقابل کنترل است.»

آلمان به عنوان بزرگترین تولیدکننده گازهای گلخانه‌ای در اتحادیه اروپا، همچنین برخی از نیروگاه‌های خود را با سوخت ذغال سنگ فعال نگه داشته تا کمبود احتمالی ناشی از منابع نفت و گاز وارداتی از روسیه را جبران کند. ناظران خارجی تصمیم و اصرار آلمان برای تعطیلی نیروگاه‌های هسته‌ای و در عین حال افزایش استفاده از ذغال سنگ در نیروگاه‌ها را مورد انتقاد قرار داده و این تصمیم آلمان را یک اشتباه بزرگ عنوان کرده‌اند.

سه نیروگاه هسته‌ای آلمان که قرار است برای همیشه خاموش شوند، تنها ۶ درصد از انرژی آلمان را در سال گذشته تأمین کردند، این در حالی است که در سال ۱۹۹۷ سهم انرژی هسته‌ای در تولید برق آلمان تا ۳۰ درصد بود. همزمان، «رابرت هابک» (Robert Habeck) وزیر اقتصاد آلمان روز شنبه اعلام کرد که برلین از اتحادیه اروپا خواسته است تا صنعت هسته‌ای روسیه را تحریم کند.

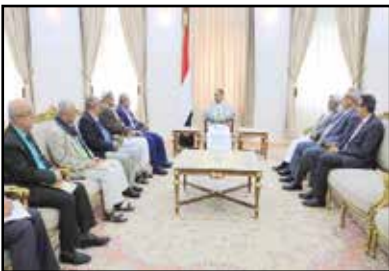
وزیر اقتصاد آلمان در این ارتباط گفت: «دولت فدرال از کمیسیون اروپا خواسته است تا بخش غیرنظامی هسته‌ای (روسیه) را در تحریم‌ها لحاظ کند. این باید بخشی از بسته تحریمی آتی باشد.» «رابرت هابک» در این ارتباط ادعا کرد: «فناوری هسته‌ای موضوع بسیار حساسی است که روسیه دیگر نمی‌تواند شریک قابل اعتمادی در آن در نظر گرفته شود.»

دیگر کشورهای صنعتی نظیر آمریکا، ژاپن، چین، فرانسه و انگلیس همچنان به تولید برق با انرژی هسته‌ای به عنوان جایگزینی برای سوخت‌های فسیلی تکیه دارند. تصمیم آلمان برای آنکه هر دوی این منابع را از صنعت تولید برق خود کنار بگذارد با برخی مخالفت‌ها و درخواست‌های نافرجام برای متوقف کردن این تعطیلی‌ها روبرو شد.

خبر

انصارالله مذاکره با هیأت سعودی را مثبت توصیف کرد؛

اجرای مرحله دوم تبادل اسرا میان یمن و عربستان

بازگشت. محمد عبدالسلام، رئیس هیأت مذاکره کننده انصارالله و سخنگوی این جنبش اعلام کرد، یمن وارد راینی‌های دشوار و فشرده شده است و مسائل پیچیده‌ای را در پرونده‌های انسانی، سیاسی و نظامی بررسی کرده و در برخی پرونده‌ها پیشرفت فنی حاصل شده است.

خبر

ادعای فایننشال تایمز:

چین فعلاً اجازه ورود به بلینکن نمی‌دهد

بالون مذکور را با مقام‌های آمریکایی حاضر در نشست توسعه چین در پکن به تاریخ مارس ۲۰۲۳ مطرح کرد. گفته شده که وی بررسی‌های صورت گرفته درباره این بالون از سوی اف‌بی‌آی را نمونه‌ای دیگر از مسائل توصیف کرد که با اثبات شدن روابط بین چین و آمریکا را سخت می‌کند.

آسیب ده‌ها وبگاه اسرائیل در حملات سایبری

وبگاه اسرائیلی «چک بوینت» متخصص در بررسی حملات سایبری اعلام کرد که حجم حملات و خطر آن‌ها در مقایسه با قبل بیشتر و قدرتمندتر شده است.

روزنامه اسرائیلی «یسرائیل هیوم» خبر داد که به دنبال حملات سایبری در روزهای گذشته، چند وبگاه معروف صهیونیستی از کار افتادند. این روزنامه گزارش داد که هرکدام از وبگاه‌ها که به سرورهای دوشرکت کوچک و سیستم‌های نظارت بر آبیاری زمین‌های کشاورزی در فلسطین اشغالی نفوذ کرده‌اند و همچنین نقشه نظامی منطقه «کیسویوم» را به دست آورده‌اند و آن را در فضای مجازی به اشتراک گذاشته‌اند. طبق این گزارش، طی روزهای گذشته، حدود ۶۰ حمله سایبری به سازمان‌های دولتی و خصوصی اسرائیل صورت گرفته که از جمله آن می‌توان به کار انداختن چند وبگاه، نفوذ به دوربین‌های مدار بسته و سیستم‌های نظارت بر آبیاری و پایگاه‌های داده بر روی وبگاه‌های کوچک اشاره کرد.

اوکراین ۶۹۲ فرد و شرکت روسی و بلاروسی را تحریم کرد

شده‌اند. ممنوعیت ورود به خاک اوکراین، صدور ویزای اوکراین، لغو بازدیدهای رسمی و ممنوعیت انجام تعهدات اقتصادی و مالی علیه این افراد وضع شده است.

رئیس جمهوری اوکراین علیه ۶۹۲ فرد و شرکت روسی و بلاروسی تحریم وضع کرده است. به گزارش خبرگزاری آناتولی، شورای امنیت ملی اوکراین در اقدامی ۶۹۲ شرکت و فرد از روسیه و بلاروس را تحریم کرد و ولودیمیر زلنسکی، رئیس جمهوری اوکراین این تصمیم را اجرایی کرده است. بر اساس حکمی که در وبسایت ریاست جمهوری اوکراین منتشر شد، اقدامات تحریمی علیه ۲۳۸ فرد و ۲۵۴ شرکت از دو کشور وضع شده است. مهمترین افراد در لیست تحریمی کنسینا شویتکو، دختر وزیر دفاع روسیه، سرگئی کوالچوک، وزیر ورزش و گردشگری بلاروس و سواتلانا خورکینا، برنده دو مدال المپیک هستند. این تحریم‌ها برای یک‌بازه ۵۰ ساله وضع